

Sygn. akt IV CSK 287/17

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa S.L.

przeciwko R.S.

o zapłatę

oraz z powództwa R.S.

przeciwko S.L.

o zmniejszenie świadczenia ewentualnie unieważnienie umowy lub ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 29 listopada 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej R.S.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 27 października 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanej do rozpoznania

2) nie obciąża pozwanej na rzecz powoda zwrotem kosztów związanych z postępowaniem kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 października 2016 r. Sąd Apelacyjny w (...), po rozpoznaniu apelacji pozwanej R.S. i zażalenia powoda S.L. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 26 maja 2015 r. dokonał kilku sprostowań tego wyroku oraz zmienił zaskarżony wyrok tylko w odniesieniu do zasądzenia kosztów, w

pozostalej części oddalając i zażalenie i apelację, rozstrzygnął również o kosztach postępowania.

Wyrokiem Sądu pierwszej instancji oddalone zostało powództwo R.S. przeciwko S.L., a zasądzona od R.S. na rzecz S.L. kwota 152 918,75 złotych wynikała z wytoczonego przez niego odrębnego powództwa i po połączeniu obu spraw uznania przez Sąd pierwszej instancji, że S.L. wykonywał na rzecz R.S. i świadczenia usług pośrednictwa zbliżone do zlecenia; wiązały się one z wykonywanym przez niego zawodem adwokata w Wielkiej Brytanii i dotyczyły uzyskania odszkodowania należnego R.S.. Podstawą rozstrzygnięcia były art. 734, art. 5, art. 58, art. 82, art. 86, art. 387 i art. 388 k.c., a w zakresie odsetek art. 481 § 1 k.c. Sąd drugiej instancji oddalając apelację podzielił ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego oraz dokonane oceny prawne, uzasadniając swoje rozstrzygnięcie.

W skardze kasacyjnej pozwana zarzuciła Sądowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym wyrokiem przepisów prawa materialnego, tj. art. 58 § 1 w związku z art. 353¹ i art. 5 k.c. przez błędną wykładnię, przyjmującą, że wynagrodzenie na podstawie umowy zawartej między stronami mieści się w granicach zasady swobody umów, a nakład i rodzaj pracy powoda jest adekwatny do wysokości tego wynagrodzenia; art. 388 § 1 k.c. przez błędną wykładnię i niezastosowanie. Naruszenie przepisów postępowania dotyczy art. 378 § 1 w związku z art. 328 § 2 k.p.c. przez nieustalenie przez Sąd drugiej instancji stanu faktycznego sprawy, a także nierozpoznanie apelacji we wskazanych trzech zakresach, szczegółowo opisanych w skardze; art. 233 § 1 w związku z art. 382 i art. 328 § 1 k.p.c.; art. 217 § 1, art. 382 i art. 328 § 2 k.p.c.; art. 378 § 1 w związku z art. 380, art. 162, art. 207 § 6, art. 217 § 2 i 3 i art. 227 k.p.c. przez nierozpoznanie sprawy w granicach apelacji. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania, ewentualnie o jej odrzucenie albo oddalenie i zasądzenie w każdym wypadku kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na brak spełnienia przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania pełnomocnik pozwanej powołał się na oczywistą zasadność skargi ze względu na naruszenie prawa materialnego i procesowego, po którym to stwierdzeniu są powtórzone przepisy, stanowiące podstawę samej skargi. Pod koniec uzasadnienia skargi kasacyjnej jest uzasadnienie „kwalifikowanych uchybień” przez rozwinięcie w krótkich akapitach tych uchybień w postaci streszczenia zarzutów skargi.

Z konstrukcji wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia wynika, że pełnomocnik pozwanej nie dostrzegł utrwalonego i znanego orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz licznych wypowiedzi doktryny, w których zostało wyjaśnione, co oznacza oczywista zasadność skargi i jak należy to umotywować. Z pewnością nie polega to na powtarzaniu zarzutów skargi, stanowiących jej podstawę. W skardze akcentuje się brak - zdaniem skarżącej - rozpoznania sprawy w granicach apelacji oraz naruszenie prawa procesowego, głównie w zakresie konstrukcji uzasadnienia wyroku Sądu drugiej instancji. W rezultacie, stanowi to dyskusję z ustaleniami faktycznymi oraz poczynionymi ocenami dowodów, a te nie mogą stanowić podstawy skargi (art. 398³ § 3 k.p.c.), zaś ustalenia faktyczne wiążą Sąd Najwyższy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). W podobnym kierunku zmierzają zarzuty naruszenia prawa materialnego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2017 r., I CSK 677/16).

Jeżeli Sąd drugiej instancji aprobuje ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, to nie ma powodu, żeby obszernie je omawiać, stąd uzasadnienie zaskarżonego wyroku w tym zakresie nie jest długie. To nie jest jednak przyczyna, żeby dopatrywać się uchybień uniemożliwiających przeprowadzenie kontroli kasacyjnej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 2015 r., I CSK 654/14; wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2017 r., IV CSK 525/16 oraz z dnia 12 lipca 2017 r., II PK 199/16). W odpowiedzi na skargę strona powodowa wyjaśnia trafnie te kwestie.

Z powyższego widać, że nie zostały spełnione przesłanki zawarte w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Pozwany powołał się także na podstawę wniosku o przyjęcie

skargi do rozpoznania przez wymienienie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. (tak przynajmniej się zdaje z błędnego przytoczenia przepisu na s. 5 uzasadnienia wniosku). Jednak w tym zakresie nie znajdzie się żadnych motywów, więc i przesłanki zawarte w tym przepisie nie mogły zostać wypełnione.

Z tego względu na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w postanowieniu, uznając wyjątkowość sytuacji i dlatego na podstawie art. 102 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. nie zostały zasądzone koszty postępowania kasacyjnego obciążające pozwaną na rzecz powoda.

jw